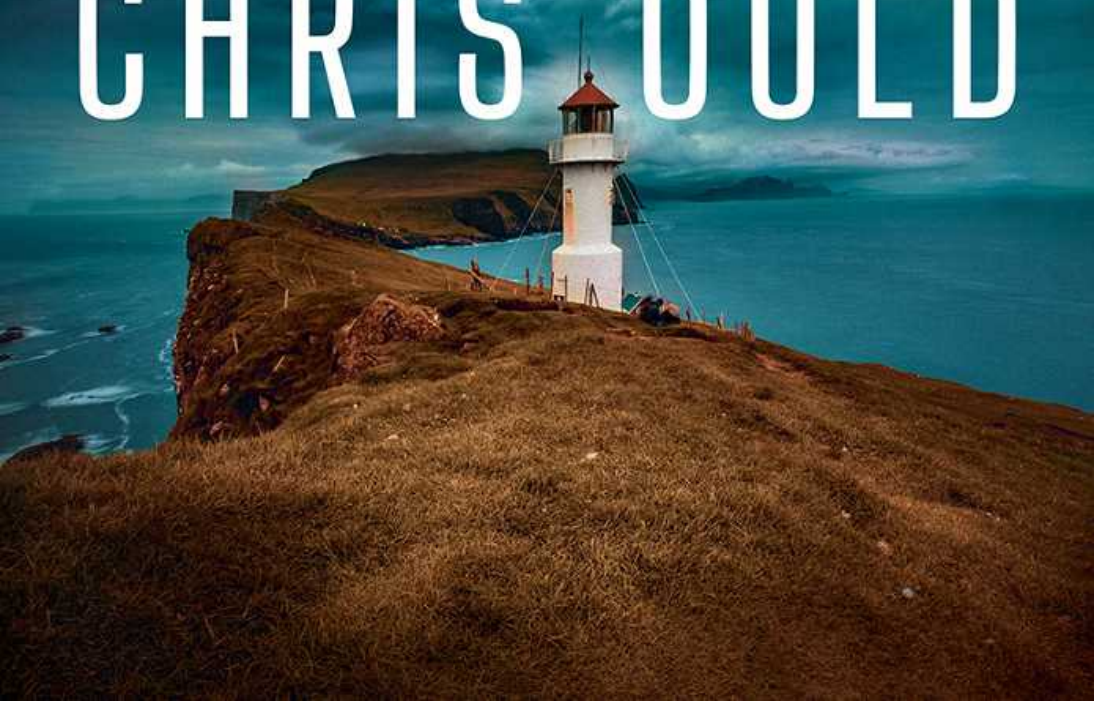

Krev ve vodě. A mrtvá žena nalezená na pobřeží.

ZÁTOKA SMUTKU

DETEKTIVKA Z FAERSKÝCH OSTROVŮ

CHRIS OULD

ZÁTOKA SMUTKU

**KNIHY CHRISÉ OULDA
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Trilogie z Faerských ostrovů

Neklidné pobřeží
Zátoka smutku

Připravujeme

Ohně na skalách

ZÁTOKA SMUTKU

CHRIS OULD

Přeložila Alžběta Lexová

MYSTERY PRESS

2021

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

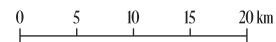
Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Český překlad románu *The Killing Bay*, poprvé publikovaného v roce 2017, vznikl ve spolupráci s Titan Publishing Group Ltd.

Copyright © Chris Ould, 2017
Translation © Alžběta Lexová, 2021
Cover © Jan Matoška, 2021
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2021

ISBN 978-80-7588-298-1 (pdf)

*Pro mámu,
konečně a s láskou*

Faerské ostrovy

Faerská výslovnost

Faerština je příbuzná se starou norštinou a islandštinou a na celém světě jí mluví méně než osmdesát tisíc lidí. Z gramatického hlediska je velice složitá a mnoho slov se vyslovuje jinak, než by se mohlo na první pohled zdát. Obecně lze říci, že „ø“ vyslovujeme jako německé „ö“ a „Ð“ nebo „ð“ je obvykle neznělé, takže Fríða se vyslovuje jako „Frí-a“. Jednoduché „v“ se vyslovuje spíše jako anglické „w“, a „j“ naopak jako běžné české „j“. Jméno Hjalti se vyslovuje „Jalti“.

Slovo *grind* (vyslovujeme „grind“) je faerský výraz pro hejno kulohlavců, ale používá se obecně i k popisu lovu těchto velryb a činností s ním spojených.

Prolog

Lopotil se vkleče, jako by se modlil. Tma a déšť, tma a bolest. Bolela ho záda, prsty, celé tělo. Potil se, bylo mu horko a pracoval naslepo. Skoro jako by byl opravdu slepý. Slabé žluté světlo baterky stěží dosáhlo dál než na třicet centimetrů.

Balvany byly těžké: hrubý kámen obrostlý zelení. Při jejich zvedání a přesouvání si polámal nehty a poškrábal prsty. Spodní kameny nešly snadno. Během let – desetiletí – se zahryzly do země, nebo se možná země zahryzla do nich a nechtěla je teď vydat. Měl si s sebou přinést nářadí. Jenže on měl jen baterku a vodku.

Přijít v noci bylo zcela podvědomé rozhodnutí. Něco, co zůstalo tak dlouho skryté, nemohl odhalit za světla. I odhalení si žádalo zachovat rituál tajemství. Potřeboval tmu a vodku na kuráž.

Další kámen nečekaně povolil. Odvalil ho stranou a nechal skutálet ze svahu. Lapal po dechu a napůl vzlykal. Kolik jich tam ještě může být? Kolik ještě zvládne? Byl slabý a věděl to. Měl slabou vůli i tělo – víc než kdy dřív. Zbýval mu už jen strach. Jenom ten mu dodával sílu.

Nedokázal ani zvednout bradu z hrudi. Nejprve minutu, pak déle. Dělal se mu zle a cítil se úplně prázdný, jako dutá schránka, slupka bez dužiny.

Kolik ještě?

Natáhl se pro baterku, zvedl ji a zatřásl s ní, zdálo se mu, že začala svítit o něco silněji.

Namířil ji vpřed, přejel kuželem světla po kamenech a do jámy před sebou a snažil se zorientovat v poskakujících stínech.

A pak šokovaně vykřikl a uskočil. Baterka mu vyklouzla z ruky. Srdce mu splašeně tlouklo. Hladké oblé křivky potřísněné hlínou. Žádné kameny. Kosti.

Našel ji.

Nad hrobem se vznášel strnulý klid, a kromě černě oděné rodiny tam nebylo nic k vidění. Vítr ke mně přinášel pastorův hlas, ale slyšel jsem jen tón, slovům jsem nerozuměl, protože muž stál dobrých dvacet metrů daleko.

Nad vzdálenými svahy na opačné straně zálivu Skálafjörður střídavě vykukovalo slunce a pak zase mizelo. Jeho pohyb v oblacích mě fascinoval. Bezděčně jsem k němu utíkal očima a díval se, jak proniká mraky a zalévá září hloučky domků na místě, jehož jméno jsem neuměl vyslovit, nebo jak pronásleduje auto na silnici vinoucí se po opačném břehu. Byl to jeden z těch dní, téměř slunečných a téměř bez deště, kdy se zdálo, že člověk může začít znovu.

Před odjezdem z Anglie jsem se zapřísahal, že sem nehodlám jet jen proto, abych postál nad hrobem. Neplánoval jsem to, ale Signar Ravnsfjall nejspíš koneckonců taky neměl v plánu zemřít. Pokud nad tím od předposlední mrtvice vůbec ještě dokázal přemýšlet.

Úmysl je jedna věc, a to, jak všechno nakonec dopadne, druhá, nicméně slovo jsem dodržel. Nad hrobem jsem nestál. To místo bylo určeno rodině a Signar byl mým otcem jen podle jména – a vlastně ani to ne. Připadalo mi správné stát kousek stranou.

A pak se zvedl větřík a bylo po všem. Signar Ravnsfjall ležel v zemi a truchlící vedle jeho hrobu se osvobodili ze strnulosti. Naposledy jsem se tam podíval a pak jsem se odvrátil.

Glyvrarský kostel stál nad svahem, který klesal k neklidným, rozbouřeným vodám fjordu. Nebyla to typická faerská budova s dřevěnými obklady a trávou na střeše. Naopak vypadal jako běžný kostel – pevné, bílé zdi, čtvercová věžička se šikmými stříškami sbíhajícími se na vrcholku. Parkoviště přiléhající ke kostelu připomínalo spíš obchodák v den, kdy vyhlásili slevy. Bylo tam narváno. Jako by Signara Ravnsfjalla na jeho poslední cestě chtěly vyprovodit celé ostrovy.

Můj nevlastní bratr Magnus Ravnsfjall za mnou přišel asi o deset minut později, zatímco jsem postával u svého auta. Prodrat se davem lidí kolem kostela muselo být dost obtížné. Lidé nikam nespěchali, v typicky faerském stylu si poklidně povídali a k odchodu se neměli.

Magnus prohodil pár slov s hloučkem mužů v oblecích nedaleko brány hřbitova, ale očividně se s nimi nechtěl příliš zdržet. Kývl jim na pozdrav, odpověděl na několik otázek a pokračoval.

Před pár minutami jsem jednoho z nich požádal o cigaretu. Teď jsem ji típl a vyrazil bratrovi naproti. Na chvíli mě zarazilo, zcela nesmyslně, že se stále Signarovi tolik podobá, jako by otcova smrt měla jejich podobu utlumit. Samozřejmě neutlumila. Napadlo mě, že spolu s geny Magnus nejspíš podědil i nejvýraznější díl Signarova podnikání.

„Už pojedeme domů. Přidáš se k nám?“ zeptal se Magnus, jakmile došel až ke mně. „Bude tam jen rodina a blízcí přátelé. Matka větší společnost nechce, ale ráda by se s tebou setkala.“

Zavrtěl jsem hlavou. „*Nei, men takk fyri*. Mám pocit, že dnešek se k seznamování moc nehodí. Nemyslíš? A navíc, pokud tam bude Kristian...“

Ať už se mnou chtěla Sofia Ravnsfjallová mluvit o čemkoli, neuměl jsem si představit, že by byl Kristian z mé přítomnosti nadšený. Byl to můj druhý nevlastní bratr, znal jsem ho mnohem lépe, a právě proto jsem pochyboval, že by mě viděl rád. Jeho rány budou ještě příliš čerstvé.

Magnus můj postoj zjevně chápal, přesto zaváhal, jako by měl jasné rozkazy. Nakonec ale přikývl. „Tak snad zítra nebo pozítří. Ještě neodjíždíš, že ne?“

„Ne, zatím ne.“

„Dobrá.“ To ho uklidnilo. „Taky je tu pár drobností z otcovy poslední vůle – závěti –, které bychom spolu měli probrat.“

Nenapadalo mě, o jaké drobnosti by se mohlo jednat. „Jasně, cokoli potřebuješ,“ řekl jsem. „Klidně zavolej.“

„Díky.“ Tvářil se, jako bych mu prokázal obrovskou službu. Pak se na chvíli ztratil v myšlenkách a zadíval se na záliv.

„Je to hezké místo k odpočinku, že?“ prohodil.

Rozhodně, obzvlášť pokud je člověk nad zemí, a ne pod ní, pomyslel jsem si, ale nahlas jsem to neřekl. Právě přišel o otce a já věděl, že si byli blízcí.

„Jo, moc hezké,“ přikývl jsem.

Magnus se vrátil do přítomnosti. „Tak dobře,“ vydechl. „Zavolám. Díky, žes přišel.“

Potřásli jsme si rukama a on se vydal zpět ke kostelu. Cestou se minul s Fríďou, mojí sestřenicí a v posledním týdnu také paní domáčí. Bylo jí jasné, kde mě najde. Dnes jsem ji poprvé viděl v sukni a podpatcích – celou v černém – a moc jí to slušelo. Vyzařovala z ní nedbalá elegance, kterou jen podtrhoval volný uzel plavých vlasů na temeni. Došla ke mně a zavěsila se mi do paže.

„Pojedeš s námi na kar?“ zeptala se. „Táta nás odveze.“

Jejího otce, Jense Sólskera, jsem měl sice rád, ale i tak jsem zavrtěl hlavou. „Magnus mě už zval, ale nepřipadá mi to jako dobrý nápad.“

Frída se na vteřinku zamyslela a pak pokývala hlavou. „Jasně, rozumím. V tom případě si vezmi auto. Táta mě pak hodí domů.“

„Nevadí to?“

„Ne, ovšemže ne.“ Praktická jako vždy. Podala mi klíčky a změřila si mě, jako by zkoumala, jak na tom jsem. „Budeš v pohodě?“

Přikývl jsem. „Půjdu se projít.“

„Fajn,“ řekla, objala mě a pak se odtáhla. „Uvidíme se později.“

„Jo, tak zatím.“

Krátce po deváté, několik hodin před koncem noční směny, projížděla Annika Mortensenová pod pestrobarevnými světly Nordøyatunnelinu – jeskyně, jak tunelu říkala ona. Ze skalních stěn i ze stropu zalévala silnici rudá, zelená a modrá světla a označovala nejhlubší bod pod mořem na půl cesty mezi ostrovy Eysturoy a Borðoy.

Annika měla namířeno do Klaksvíku, kde na ni na benzince čekal Heri Kalsø s kávou a hot dogem. Nebylo to romantické místo, spíš praktické. Trochu jako celý jejich vztah, pomyslela si Annika a hned se za to v duchu pokárala. Nebylo to od ní hezké srovnání, obzvlášť proto, že Heri to tak rozhodně neviděl.

V tunelu nebyl skoro žádný provoz, a tak se Annika během stoupání držela na osmdesátce a na půl ucha poslouchala písničku od R.E.M., kterou právě hráli v rádiu. A pak se náhle vynořila z tunelu do noci. V protisměru v první zatáčce spatřila tři nebo čtyři stojící auta a kousek za křižovatkou s Mækjuvegurem další, ale tohle bylo skoro v příkopu.

Annika zhodnotila situaci a zpomalila. Nechala projet auto, které se blížilo z protisměru, zapnula majáček, přešla do druhého pruhu a zastavila před prvním vozem. Byl to Volkswagen Polo a jedno přední kolo měl zabořené do bahna. Muž v bundě s logem pivovaru Föroya Bjór se právě nakláněl dovnitř otevřenými dvířky u řidiče. Přes rameno mu nakukoval další muž, o něco starší.

„Zdravím,“ zavolala na ně Annika. „Co se tu stalo?“

„Nevíme,“ odpověděl starší muž. „Jel jsem asi padesát metrů za ním a on najednou sjel ze silnice.“

„Jak rychle jel?“

„Moc ne. Plazil se tak čtyřicítkou. Musel jsem zpomalit.“

Muž v pivovarnické bundě ustoupil od dveří, aby mohla Annika nakouknout dovnitř. Sehnula se k řidiči, ale pach alkoholu a nemytého těla, který jí v tu ránu udeřil do nosu, jí prozradil zhruba totéž, co řidičova bezvládně svěšená hlava. Muselo mu být kolem šedesátky, možná víc. Šedivější vlasy mu spadaly přes límec a tvář pokrýval šedivý vous a špína.

„Haló, pane, slyšíte mě?“ houkla na něj a položila ruku na rameno v umaštěném tvídovém saku. „Jste v pořádku?“

Žádná odpověď. Oblečení měl zabahněné a navlhlé, především na kolenou, a na sedadle spolujezdce Annika zahlédla prázdnou lahev vodky.

Zamyslela se a pak muži silně stiskla ušní boltec.

Zabralo to. Řidič se s hlasitým odfrknutím probral a ohnal se rukou, jako by se chtěl zbavit otravné mouchy.

„Co... kde to jsem? Já ne... Kde?“

„Soustřeďte se na mě, prosím,“ vyzvala ho důrazně Annika. „Jste zraněný?“

Muž se chvíli snažil zaostřit. „Ona... ona je mrtvá... Musím... ne, já...“

Začal nesrozumitelně mumlat a hlava mu znovu klesla na prsa. Annika se zamračila. Nacucaný jak houba, říkávala její babička. Na sanitku to nevypadalo. Odstrčila se od dvířek a napřímila se.

„Je zase namol, že jo?“ zeptal se muž v bundě s logem Föroya Bjór.

„Zase? Vy ho znáte?“

„Jasně, to je starej Boas,“ prohlásil muž. „Boas Justesen. Žije ve Fuglafjørðuru, kousek od mé sestry. Někdy v osmdesátých letech ho vyhodili a od té doby chlastá.“

Annice bylo jméno trochu povědomé, ale to nemuselo nic znamenat. Spíš by se divila, kdyby jí tady nějaké jméno povědomé nebylo. Jen si nemohla vzpomenout, v jaké souvislosti ho už slyšela. Že by šlo o něco s jeho manželkou? Možná. Beztak na tom teď nezáleželo.

„Pomůžete mi s ním?“ požádala muže. „Jen ke mně do auta.“

Než Annika zhasla světla a zamkla auto Boase Justesena, samotný majitel už spokojeně chrápal na zadním sedadle jejího vozu. Kromě alkoholu také silně čpěl močí. Annika otevřela okýnko a zapnula větrák.

Nemělo cenu Justesena vozit do Tórshavnu k výslechu – na to byl příliš opilý. Namísto toho Annika zavolala na stanici a informovala je, že ho veze rovnou do cely předběžného zadržení v Klaksvíku, což by musela udělat tak jako tak, protože cely na stanici v Tórshavnu byly zavřené. Dokonce i výtržníky zadržené v hlavním městě musela teď policie převážet do pětasedmdesát kilometrů vzdáleného Klaksvíku. Nedávalo to smysl a všem to jen marnilo čas, ale co s tím mohla dělat. Aspoň že tentokrát byla jen pět minut jízdy daleko.

Heri Kalsø už na Anniku čekal na parkovišti před stanicí v Klaksvíku. Slyšel její hlášení na dispečink a ochotně přispěchal, aby jí pomohl přesunout bezvládného Justesena do cely.

Zdálo se, že po incidentu v Kollarfjørðuru, při němž přišel o hlavu Sámal Mohr, Annika úplně zapoměla, že se na Heriho kdy zlobila. Přinejmenším se o tom za celý týden ani jednou nezmínila. Heri nevěděl, jestli si odpuštění vysloužil tím, jak se na místě nehody zachoval – že převzal iniciativu a poslal Anniku stranou –, nebo jestli by mu bývala odpustila i tak. Nebyl ale takový blázen, aby se jí na to ptal. Když se dítě jednou spálí, navždy má už z ohně respekt, a on se taky poučil. Ne, jejich vztah se

vrátil do normálu a on to nehodlal zpochybňovat. Dokonce začal znovu zvažovat, že by Annice nabídl, aby se k němu nastěhovala. Byl to už jenom krůček k žádosti o ruku, ale tak moc zase štěstí pokoušet nechtěl. Nejprve si otestuje její reakci na otázce společného bydlení. Chodili spolu už přes rok. Čas zařadit vyšší rychlost.

Jakmile Boase Justesena nahlásili a uložili do cely, rozhodla se Annika, že úklid auta nechá na později a nejdříve si dá kafe a něco k jídlu. Vzali si Heriho auto a zajeli na benzinku v Magnu.

„Přihlásila jsem se ke kriminálce,“ oznámila mu Annika, když Heri vyjížděl z parkoviště. Zkrátka to z ní vypadlo. Nevěděla proč. Možná proto, že byla tma.

„Jo? To je super,“ přikývl Heri a podíval se na ni. „Hodíš se na to. Budeš vážně dobrá, obzvlášť když si tě vezme pod křídlo Hjalti. A to on určitě udělá.“

Annika zavrtěla hlavou. „Ne sem. Přihlásila jsem se na kriminálku v Kodani.“

„V Kodani? Proč?“

„Protože tam řeší mnohem širší škálu případů. A to já chci. Chci se rozkoukat a zjistit, co mě baví nejvíc. Přemýšlela jsem o oddělení vražd.“

„Zrovna jsi na jednom případě vraždy dělala: Tummas Gramm.“

„Jo, já vím,“ přitakala Annika. „Ale za jak dlouho tady budeme mít další?“ Všimla si, jak Heri za volantem ztuhl, ale nic na to neřekl, jen pokračoval dál po Biskupsstøð gøta.

„Neříkám, že tam chci zůstat natrvalo,“ řekla Annika do ticha. „Myslela jsem tak dva tři roky, než naberu zkušenosti, a pak bych se asi vrátila.“

„Jasně, jo,“ zamumlal Heri. „To zní rozumně.“

„Takže ti to nevádí?“

„Ne, vůbec. Není to zase tak daleko, ne?“ Heri vyhodil blinkr a sjel na benzinku. „Hodinka a půl letadlem. Stejně jako autem do Viðareiði.“

„Jo, no, to je pravda,“ zamyslela se Annika. „Když to podáš takhle.“

1

Pátek / fríggjadagur

„Jane?“ ozvalo se po zaklepání na zadní dveře. Fríða.

„Hey. Koma í,“ zavolal jsem.

Vteřinku dvě nato už vešla do obývacího pokoje. Věděl jsem, že neodjela na kliniku, protože její auto pořád stálo tady, říkal jsem si ale, že asi pracuje z domova, a tak jsem ji nechtěl rušit a zůstal jsem zalezlý v pár metrech vzdáleném domku pro hosty, kde mě ubytovala. Měla na sobě džíny, tenisky a tlustý vlněný svetr a na hlavě brýle na čtení.

„Máš náladu na výlet?“ navrhla a sklouzla očima k velké, nadité obálce na stole a prázdnému hrnku od kávy vedle ní.

„Výlet kam?“ zeptal jsem se, zčásti proto, abych odvedl její pozornost jinam.

„Na Sandoy. Finn – můj bratr – mi z lodi poslal zprávu. Narazili na hejno velryb, a pokud jim neuplavou, bude v Sanduru *grind*.“ Podívala se na hodinky. „Museli bychom vyrazit hned, ale s trochou štěstí stihneme trajekt z Gamlarættu a můžeme být v Sanduru právě včas – ale jenom, jestli se ti chce,“ dodala. „Jestli to chceš vidět.“

„A jela bys i tak, nebo to děláš kvůli mně?“ zajímal jsem se. Fríða dospěla k závěru – přinejmenším jsem ji z toho podezříval –, že se potřebuju blíže seznámit se svými kulturními kořeny. Nosila mi

knihy, které bych si měl dle jejího názoru přečíst – sbírky starých fotek Faerských ostrovů a romány od Heinesena, Brúa a dalších. Moc jsem s její diagnózou nesouhlasil, ale vážil jsem si té snahy.

„Jela bych i tak,“ ujistila mě Fríða. „Finna jsem neviděla už celou věčnost a je hezky.“

Den jako stvořený k zabíjení velryb.

„Tak jo, přidám se rád,“ usmál jsem se. „Mám si sbalit něco speciálního? Harpunu? Velký nůž?“

Probodla mě pohledem, ale neurazila se. Už si na mě začínala zvykat. „Ne, nic takového potřebovat nebudeš,“ prohlásila. „Jen by sis ublížil.“

Uměla být docela cynická, a to se mi na ní líbilo.

Po jejím odchodu jsem na sebe hodil nepromokavé oblečení a pevné boty – na Faerských ostrovech nezbytnost, dokonce i za hezkého počasí. Aspoň tohle jsem tady už pochytil.

Jak jsem na tom vlastně byl?

Zotavoval jsem se. Respektive jsem se už zotavil. Postavili mě mimo službu. A všechno jsem odkládal: rozhodnutí, větší i menší. Nechtěl jsem odjet, nechtěl jsem klást otázky. Nejspíš jsem na něco čekal. Na znamení. Kdybych dostal nějaké znamení, určitě bych to poznal. Jenže žádné nepřišlo, a tak jsem zatím neměl do čeho píchnout.

Fríða se netvářila, že bych jí v domku pro hosty vadil, právě naopak. Před pár dny jsem nadhodil, že bych se měl asi vrátit do hotelu, a ona to rázně zavrhla. „Proč? Není třeba. Zbytečné vyhazování peněz.“

Nechtěl jsem zneužívat její pohostinnosti nebo se zdržovat déle, než by se slušelo – na to jsem byl stále příliš Brit –, ale zdálo se mi, že Fríða mou přítomnost vnímá jako nejpraktičtější řešení. Nejprve jsem byl zraněný a pak, když jsme se doslechli o Signarově smrti,

jsem chtěl počkat na pohřeb. A taky jsem ji už znal dost dobře na to, abych se s ní nehádal.

A tak jsem zůstal.

Napsal jsem Kirklandovi, svému nadřízenému v Británii, a oznámil jsem mu, že v jím navrhovaných termínech se s kolegy z vnitřního sejit nemůžu. Slovo *navrhovaných* jsem použil záměrně, protože to žádný návrh nebyl. Informoval jsem ho, že tady řeším úmrtí v rodině, a navíc se zotavuju ze zranění, která jsem utřžil při spolupráci s faerskou policií. Dokonce jsem nabídl, že mu pošlu lékařskou zprávu a místopřísežná prohlášení, pokud by o to stál. Ukázalo se, že nestál. Ne že bych čekal něco jiného. Kirkland věděl, co si může dovolit.

Hodně jsem se procházel.

Ne, abych někam došel nebo se zbavil deprese, ale protože jsem chtěl. A taky proto, že jsem se už dlouho neprocházel jenom tak, pro radost z procházky samotné. Navíc jsem doufal, že se unavím a bude se mi pak lépe spát.

Otrěs mozku a léky proti bolesti mi sebraly několik dní, a od té chvíle jsem se probouzel ještě před úsvitem a jen matně si přitom uvědomoval, že jsem se ve snu ocitl na místě, kde se mi vůbec nelíbí. Byl to známý pocit, jakési *déjà vu*, hluboko zakořeněná vzpomínka, která svou primitivností připomínala téměř základní pud. Naposledy jsem se takhle cítil jako dítě. Tehdy jsem se taky probouzel s tím, že nevím, kde jsem.

A tak jsem se procházel. Po prvním dnu, kdy jsem podcenil terén, jsem si připomněl i návykovou bolest namožených svalů a uspokojení, jaké člověku fyzická námaha přináší. Chůze byla jednou z mála věcí, které jsem zvládal, a navíc jsem při ní neměl ani pomýšlení na něco jiného. Soustředil jsem se pouze na jeden krok za druhým.

Takže takhle jsem na tom byl. Održený od reality. V podstatě v limbu, tak jako Signar Ravnsfjall, když jsem ho naposledy navštívil

v nemocnici – mezi jeho první a poslední mrtvicí. Stejně jako on jsem nic nedořešil. Nezískal jsem všechny odpovědi. A proto jsem to v sobě nemohl uzavřít.

2

Voda za lodí byla zčeřená flotilou několika motorových plavidel srovnaných v nerovné, zubaté řadě. Před nimi byla hladina naopak zcela klidná a téměř ji neporušily ani elegantní hřbetní ploutve kulohlavců, kteří pod ní proplouvali zdánlivě bez námahy.

Uvědomovali si vůbec, že je loď nahánějí? Finn Sólsker stojící za kormidlem lodi *Kári Edith* o tom v minulosti často přemýšlel. Mělo se jednat o velice inteligentní velryby. Tak proč se jednoduše neotočily, nepodplavaly loď a nezamířily na volné moře? Těžko říct, zkrátka to neudělaly. Namísto toho se nechaly nahnat do ústí zálivu. Takhle to chodilo.

U zábradlí na přídi lodi stál Høgni Joensen a zlehka se nakláněl proti větru. Byl to malý, rozložitý mužík s hrubými vlasy pod vlněnou čapkou a strništěm na kulaté, rozzářené tváři. Uchvátil ho pohled na velryby a vzrušující nejistota, jestli všechno půjde podle plánu. Cokoli jiného přestalo na okamžik existovat, dokud motor se zakašláním na chvíli nevypadl a pak znovu nenaskočil.

Šlo sice jen o vteřinové škytnutí, ale Høgni se přesto neklidně ohlédl na padací dvířka motoru a pak na Finna Sólskera za kormidlem. Høgni před pár dny vyčistil a znovu zapojil čerpadlo, takže pokud by teď začalo zlobit, byla by to prokazatelně jeho chyba. A ještě horší by bylo, kdyby si k tomu vybralo právě dnešek. Høgni chtěl odjakživa Finnovi dokázat, že je na něj spolehnutí a že dokáže odvést kvalitní

práci. Jenže svět a okolnosti se proti němu obvykle spikly a znovu a znovu ho před přítelem a zaměstnavatelem shazovaly.

Kári Edith a ostatní lodě se už přiblížily na úroveň mysu Bođatangi a vnější plavidla začala přidávat rychlost a stahovat linii do velkého, mělkého půlkruhu. Cílem bylo přimět velryby, aby zahruly doleva, k široké pláži u Sanduru.

Høgni viděl u pobřeží přístavu flotilu dalších menších lodí, které vyčkávaly, až hejno proplave kolem nich, aby se pak připojily k nahánění. Stále byli dost daleko, takže Høgni neviděl, kolik lidí na pláži čeká, ale předpokládal, že se tam shromáždil docela početný dav. Od chvíle, kdy hejno poprvé zahlédli a vyslali ostrovanům zprávy, uplynuly už dvě hodiny, což byla spousta času na to, aby se lidé seběhli.

A pak motor vypadl znovu, a tentokrát trvalo o něco déle, než znovu naskočil. Høgni chvíli zvažoval své možnosti, pak se ale rozhodl, že bude lepší postavit se Finnovi hned a nečekat, až – jestli – čerpadlo vypoví službu definitivně. Odstrčil se od zábradlí a vyrazil ke kabině.

Finn zrovna mluvil vysílačkou s Birgirem Kallsbergem, velitelem flotily na lodi *Ebba*, a neohlédl se, ani když chtěl Høgni vejít dovnitř. A tak zůstal Høgni stát ve dveřích a během čekání si ubaloval cigaretu, aby to nevypadalo, že jen tak lelkuje.

„Fajn,“ říkal Finn do vysílačky. „Jakmile se všichni zařadí, stáhnou se a budu pokračovat do přístavu.“

„*Rozumím*,“ ozval se z vysílačky hlas Birgira Kallsberga. „*Neboj, necháme ti jeden kousek pro nálezce*.“

„Jo, jo, to ti tak věřím,“ zasmál se Finn.

Vypnul vysílačku právě ve chvíli, kdy motor znovu zakašlal a vypadl. A tentokrát loď na vteřinku citelně zpomalila.

„Asi to bude zas čerpadlem,“ prohodil Høgni, a hned mu došlo, že nic hloupějšího už říct nemohl.

Finn přikývl. „Doufám, že jde *jenom* o to.“

„Jo, jo, určitě, jsem si tím jistý,“ dušoval se Høgni a snažil se, aby to znělo co nejpřesvědčivěji. „Nejspíš bychom si měli pořídit nový a na tohle se vykašlat.“

„Jo, nejspíš,“ připustil Finn. „Teď už je stejně pozdě. Aspoň že nejsme padesát kilometrů od pobřeží. To je dobrá zpráva.“

Høgni si to vyložil jako signál, že mu Finn závalu na čerpadle nedává za vinu, a o něco klidněji vešel dovnitř. „Podívám se na to, jakmile zakotvíme,“ slíbil. „Ten lov mě netrápí.“

Finn si nemohl jeho předstírané nenucenosti nevšimnout. Høgni *grindarakstur* zbožňoval. Finn si vzal ubalenou cigaretu z přítelových krátkých, buclatých prstů a vložil si ji mezi rty. „Vyřešíme to později,“ prohodil. „Není důvod ten lov vzdávat.“

Høgni mu podal zapalovač. „Myslíš, že se tu objeví ti maníci z Alliance, aby nám to zkazili?“

Finn se uchechtl. Høgni byl jako dítě, všechno viděl černobíle: dobré nebo zkažené, oblíbené nebo nenáviděné, přítel nebo nepřítel. Až na to, že Høgni žádné nepřátele neměl. Na to byl až příliš velký dobrák.

„Co?“ zeptal se Høgni v reakci na Finnův smích.

„Ale nic,“ řekl Finn a mávnutím ho vyhnal z kabiny. „Mazej, běž se koukat. Demonstranti jsou beztak ještě v postelích.“

Erla Sivertsenová stála na východním cípu široce otevřeného zálivu a právě zabrala foťákem dav lidí čekajících na travnatých dunách nad pláží. Od silnice a řady zaparkovaných aut stále přicházeli další a další. Muži, ženy i děti. Někteří muži si přinášeli lana a háky, s nimiž došli rázně až na okraj šedivého písku. Tam se zastavili a sledovali, co se bude dít. Dál nešel nikdo. Tak to tady chodilo. Čekalo se, až velryby uvíznou na mělčině.

Na obou koncích zálivu hlídkovali dobrovolníci z AWCA, kteří byli díky světle modrým bundám v záběru dobře vidět. AWCA,

kteřou členové organizace vyslovovali jako „orka“, byla zkratka pro Alianci na ochranu života v Atlantiku. Pobývali na ostrovech už skoro dva měsíce, ale tohle bylo poprvé, co se sešli připravení vyrazit do boje. Zdálo se, že jich to sem stihla sotva desítka. Stejně jako ostatní napjatě sledovali moře i nesourodou řadu lodí a snažili se zahlédnout blížící se velryby.

Erla přepnula na teleobjektiv a znovu se podívala do hledáčku. Podél dun se rozmístilo asi dvacet policistů v taktickém oblečení. Některé z nich přivezla námořní helikoptéra – očividně záměrná ukázka síly ze strany úřadů – a Erla věděla, že až záběry sestřihá, budou tmavé uniformy a naducané vesty vypadat vedle neozbrojených demonstrantů AWCA skutečně zlověstně.

Ještě jednou natočila dav nad pláží a pak Erla video na chvíli vypnula a podívala se, jak daleko lodě jsou. *Grindu* se účastnila čtyřikrát – poprvé v šesti nebo sedmi letech. Věděla, jak přesně tyhle akce probíhají, a proto měla předem jasno v tom, jaké video chce natočit. Nešlo o její nejoblíbenější formu, ale video vylíčí samotné nahánění nejdramatičtější. Zabíjení a následné zpracování zachytí ve fotografiích.

Velryby byly zhruba tři sta metrů od břehu a působily čím dál zoufaleji. Zrychlily a častěji se vynořovaly nad hladinu. Kluzká, elegantně zakřivená těla se shlukla blíž k sobě, jako by kulohlavci cítili, že jim nezbývá moc prostoru k manévrování. Lodě se hnaly za nimi, nutily je ještě více se srazit k sobě a tlačily je ke břehu.

Větší plavidla zpomalila, pak zastavila a pustila vpřed menší lodě. Erla v tu ránu věděla, že přišla ta správná chvíle. Namířila objektiv na demonstranty z Aliance u nejbližšího konce pláže a čekala.

A pak to začalo. Demonstranti na signál vyrazili do akce. Každý zvedl ze země kus trubky a rozběhli se k vodě. Nikdo se je nepokoušel zastavit, ostrované na dunách jen vztekle pokřikovali a gestikulovali.

Demonstranti si jich nevšimli a vběhli přímo do vody. Prodírali se vlnami a opírali se přitom o trubky, jimiž současně testovali dno. Jakmile jim hladina sahala po stehna, rozestoupili se v nerovné linii, zabodli trubky do dna a vytáhli z bund i opasků kladiva a páčidla, kterými začali do trubek tlouct. Zároveň hlasitě křičeli a písкали.

S podobnou strategií nikdo nepočítal a diváci chvíli nevěděli, jak mají reagovat. Policisté nejistě přešlapovali na místě, ale pak nejspíš vysílačkou obdrželi rozkaz seshora, protože se rozběhli přes pláž do vody. Přidalo se k nim i několik mužů z davu, a sotva demonstranti zahlédli, jak se k nim skupina mělčinou blíží, spustili ještě hlasitější povyk a vydali se do větší hloubky.

Voda zpomalovala všechny stejným dílem, a tak se lidem na břehu naskytl pohled na podivnou honičku, v níž nikdo nemohl získat větší náskok ani nikoho dostihnout. Kdykoli se policisté přiblížili, utekli jim demonstranti do větší hloubky, případně uhnuli doleva nebo doprava, přičemž neustále tloukli do trubek a písкали. Velryby se stále blížily ke břehu a demonstranti hlučeli čím dál víc a zoufaleji.

Erla ještě chvíli natáčela vodní hru na kočku a myš a pak zabrala objektivem otevřené moře. Velryby plavaly v těsném hejnu a flotila lodí neustále zrychlovala. Téměř se zdálo, jako by se navzájem předháněly, kdo bude dřív u břehu, ale pak – pár metrů od mělčiny – velryby zaváhaly, jako by si konečně uvědomily svou chybu. Několik z nich se pokusilo otočit, ale lodě je nenechaly uprchnout, a potom už byly na mělčině a lidé z dun se vrhli dolů. Přeběhli písčitou pláž a pokračovali do vody, mezi mrskající se ploutve a černá těla. Erla natáčela dál a přiblížila záběr na zvířenou vodu a první muže, kteří dospěli ke kořisti.

V objektivu zahlédla záblesk modré bundy AWCA a podařilo se jí zabrat zblízka Američanku, kterou poznala. Ženu právě obklíčili dva mohutní policisté. Všichni byli až po prsa ve vodě. Policisté popadli ženu za paže, ale ona jen tak stála a sledovala, jak se velryby plácají

na mělčině. Došlo jí, že prohráli. Erla ji zabrala ještě blíž a podařilo se jí zachytit zoufalství v ženě tváři. I z dálky bylo vidět, že pláče. Výborný záběr.

Erla zvedla hlavu od hledáčku a rozhlédla se. Nedaleko stáli další lidé, ale všichni sledovali velryby a nikdo si jí nevšímal. Rychle sundala foťák ze stativu a vykročila ze své výhodné pozice dolů. Modrou bundu AWCA skrývala pod červenou nepromokavou větrovkou. Na první pohled se od přihlížejících Faeřanů ničím nelišila.

3

Když jsme přijeli, byla už většina velryb po smrti, ale stejně jsem nevěděl, co si o tom mám myslet. Nemluvě o tom, že bylo dost zjevné, o co jsme přišli. Rozhodně se jednalo o krvavou podívanou. Po pláži se rozpínala obrovská šarlatová skvrna, která sahala dobrých třicet metrů do vody. Vypadalo to, jako by tam někdo vyklopil tanker chemického barviva.

Došel jsem na vzdálenější konec pláže a zjistil jsem, že se mi mezitím ztratila Fríďa. V davu přihlížejících si ji odchytila nějaká urputná žena, již Fríďa očividně znala, a tak jsem se davem proplétal dál sám až na konec pláže. Vybral jsem si relativně suché místo v písku, rozložil jsem si na něj bundu a posadil se. Opravdu bylo docela hezky, a tak jsem se odvážil postavit místnímu větříku jen ve flísové mikině.

Na pláži panovala téměř prázdninová nálada, ale když nyní největší vzrušení opadlo, obrátili místní pozornost k sousedům a známým na pláži, s nimiž zvesela tlachali o tom, čeho byli právě svědky. Dospělí si povídali, děti pobíhaly kolem a navzájem se hecovaly, kdo si troufne vběhnout do rudých vln, nebo naopak stály a upřeně sledovaly muže pracující na mělčině.

Většina byla po stehna ve vodě, někteří i hlouběji, a nenechali se ničím vyrušit, jako by si uvědomovali, že před sebou mají ještě spoustu práce. A už od pohledu šlo o pořádnou fušku. Tahali

lana, pokřikovali na sebe a navigovali lodě. Neviděl jsem žádné veselí, ale ani odpor. Jen pragmatické odhodlání. Dalo by se debatovat o důvodech proč a k čemu, ale pochyboval jsem, že by se podobnými otázkami někdo z přítomných zatěžoval. Sledoval jsem tisíciletou tradici, která se táhla do stejné hloubky jako krev v moři.

Zhruba dvacet metrů od místa, kde jsem seděl, se ve vlnách jemně pohupovala těla tří nebo čtyř velryb, stranou od hlavní kořisti. Už jsem si říkal, jestli na ně ostatní zapomněli nebo si jich jen nevšimli, když vtom připlulo několik menších motorových člunů a jejich posádky je zajistily: dva dospívající mladíci a starší muž, který je koordinoval.

Nebyl jsem jediný, kdo je sledoval. Kousek opodál stál podsaditý chlapík středního věku v hnědém svetru a brodicích kalhotách. Před pár minutami jsme si kývli na pozdrav, ale teď vykročil ke mně, jako by si nová aktivita žádala komentář.

„Hey.“

„*Góðan dag*,“ pozdravil jsem a muž nepatrně naklonil hlavu. Přízvuk mě stále zrazoval.

„Brit?“ zeptal se.

Přikývl jsem.

„Už jste někdy viděl *grindadráp*?“

„Ne, tohle je poprvé.“

„To je pohled, co?“ prohodil po krátké odmlce. „Na to člověk jen tak nezapomene.“

„Ne,“ přitakal jsem. A pak, aby řeč nestála, jsem se zeptal: „Co se bude dít teď?“

Muž ukázal na lodě. „Odtáhnou těla do přístavu, kde je vyzvednou z moře a změní. Mají na to speciální tyčku – *grindamál*. Všechno se to přepočítá a rozdělí a pak se začnou rozdávat lístky s přiděly na maso a tuk. Není snadné být ke všem spravedlivý.“

„Takže každý dostane díl?“ zeptal jsem se a mávl rukou k přihlížejícím na pláži.

„Ja, ti, kteří bydlí na Sandoyi. Každý dům je na seznamu, ale můžete se z něj nechat vyškrtnout – když o podíl nestojíte.“

„Dělá to hodně lidí?“

Muž pokrčil rameny. „Teď možná víc než dřív, ale pořád jenom sem tam někdo.“

„Přičinili se o to nějak ti demonstranti?“

Další pokrčení rameny. „Ti si tak akorát vykoledovali záznam v rejstříku. Narušování *grindu* je tady protizákonné.“

Řekl to naprosto věcně, jako by všechno bylo, jak má být, a pak – jako by vyčerpal svou ochotu konverzovat – nejistě přešlápl.

„Tak hezký den,“ popřál mi stručně, jak to Faeřané občas dělávají, když už se s vámi nechťejí dál bavit.

„Díky. Vám taky.“

Vydal se pryč a já ještě pár minut pozoroval muže ve vodě, než se do mě pustila zima. Potom mi zazvonil mobil. Friďa. Jen mi chtěla dát vědět, že míří do přístavu za Finnem. Řekl jsem, že se sejdem tam, a pak jsem vstal a vytřepal bundu.

Namísto delší cesty podél pláže jsem zvolil rychlejší po silnici. Lemovala ji zaparkovaná auta a na konci řady jsem u policejních vozů zahlédl hlouček promočených demonstrantů s rukama v želízkách. Pár policistů v uniformách jsem poznával, ale měli plné ruce práce, a tak jsem je nezdržoval a obešel je obloukem, zatímco postupně nakládali demonstranty do dodávky.

O Alianci – jak uskupení říkali místní – jsem toho moc nevěděl, jen to málo, co jsem pochytil při večerích u Friďy, ale očividně se jednalo o velmi citlivé téma, kterému se většina lidí raději vyhýbala. Dobrovolníkům z AWCA se ale podle všeho podařilo za ty dva měsíce, které tady strávili, celou věc docela dobře zviditelnit. Vyvolali poprask a znepokojení napříč mezinárodními médii, především na

internetu, kde zveřejňovali fotografie krvavého moře a mrtvých velryb.

V důsledku toho svět považoval Faeřany kvůli tradičnímu lovu velryb za barbary a vrahy, zatímco demonstranty vnímal jako spasilce bezbranných mořských živočichů. Aliance se zapřísahala, že se bude účastnit každého honu, ať už k němu dojde kdekoli a kdykoli, a že udělá vše, co bude v jejích silách, aby lov zmařila. Celé to působilo velmi dramaticky – a pak zájem médií opadl, protože k žádnému *grindu* nedošlo. Až dnes.

Z toho, co říkali ostatní, jsem pochopil, že by bylo velmi zvláštní, kdyby se tu velryby za celé léto neukázaly ani jednou, ale na druhou stranu by se mohli ostrované utěšovat alespoň tím, že jim případnou kořist nehatily protesty. Došlo jen k několika opileckým potyčkám v barech a vandalismu na lodích demonstrantů a já měl podezření, že většina flegmatických Faeřanů potají doufá, že to dál nezajde. V takovém případě by totiž mohli místní v říjnu, až demonstranti odjedou, celou záležitost uzavřít jako „bouři ve sklenici vody“, jak se tu říkalo.

Teď ale bylo všechno jinak. Došel jsem na křižovatku a zahrnul k přístavu. V tu chvíli kolem mě projela policejní dodávka se zmáčenými, nešťastnými demonstranty. I tak ale mohli ostrované tohle nejspíš považovat za výhru. Aktivistům se nepodařilo *grindadráp* nijak zvlášť narušit, a navzdory velkým slibům se jich tu sešla pouhá hrstka, žádná armáda.

Vesnička Sandur vypadala opuštěně. Cestou k přilehlému přístavu mě minulo jen pár aut, jinak tady bylo liduprázdno. Dokonce i samoobsluha Eldús a pekárna měly zavřeno. Zato v přístavu to žilo. Panoval tu čilý ruch, lodě přivázely velrybí mrtvolky a muži na molu vykřikovali rozkazy a řídili vytažení těl na břeh. Chvíli jsem je pozoroval z jednoho konce doků a současně jsem v davu hledal Fríðu, ale když jsem ji nikde nezahlédl, vydal jsem se kolem budek

na zpracování masa na druhou stranu přístavu, kde kotvily docela velké lodě.

Nedaleko doků už leželo na asfaltu několik velryb, kolem nichž obcházel chlapík mezi padesátkou a šedesátkou a zlověstně ostrým nožem jim do břicha vyrýval obdélníkové díry. Z těch, které už rozpáral, se vyvalily bledě růžové provazce střev.

Několik metrů přede mnou stála tmavovlasá žena v červené větrovce a fotografovala muže profesionálním foťákem s teleobjektivem. Muž si jí všiml až ve chvíli, kdy vyvrhl poslední kus, a napřímil se. A očividně se mu nezamlouvalo, že ho fotí, protože na ni cosi vyštěkl.

Mluvil faersky, takže jsem mu nerozuměl, ale tón hovořil jasně. Nejprve byl podrážděný a pak jí něco přikázal. Žena sklopila foťák k zemi a něco muži odpověděla, ale její slova se minula účinkem. Muž se naštvál ještě víc a vykročil k ní.

Sice mi do toho nic nebylo, ale instinkt policajta a skutečnost, že muž v ruce stále drží ostrou kudlu, mě přiměly změnit směr a zrychlit. Došel jsem k nim právě ve chvíli, kdy se muž před ženou zastavil a ukázal na foťák v naprosto výmluvném gestu: Dejte mi ho. To jsem pochopil i já.

„Hej,“ houkl jsem, zčásti ve faerském pozdravu a zčásti varovně. Podíval jsem se na ženu. „Všechno v pořádku? *Hvussu hevur tú tað?*“

Tvářila se odhodlaně, ale současně trochu nejistě. Foťák držela pevně u boku, a když se ke mně otočila, vycítil jsem z ní úlevu, že je tu s ní ještě někdo.

„Ano, děkuji,“ odpověděla.

Muž se na mě zamračil, potom faersky zopakoval svůj požadavek a ukázal na foťák nožem. Strnul jsem a zvažoval, jestli pro nás muž opravdu představuje hrozbu. Bylo to tak padesát na padesát.

„Poslyšte –,“ oslovil jsem ho, ale v tu chvíli nás přerušil malý, podsaditý chlapík ve žluté pláštěnce, který se k nám blížil rychlým

krokem. Mohlo mu být kolem třicítky, byl neoholený a na hlavě měl vlněnou čapku. Možná by působil docela komicky, kdyby nebyl současně stavěný jako buldozer. A z toho, jak mával pažemi, bylo zřejmé, že pod bundou ukrývá spoustu svalů.

Nově příchozí muži s nožem cosi řekl a pak se před něj postavil. Očividně ho neznepokojovala ani kudla, ani mužova nálada.

Starší muž nyní obrátil své stížnosti k novému cíli. Několik vteřin se rozčiloval a vztekle gestikuloval, jako by se mu stalo nějaké příkoří, ale s buldozerem to ani nehnulo. Nepřišel se sem vybavovat a nehodlal ustoupit. Zavrtěl hlavou a řekl něco, co znělo dost definitivně: Ber, nebo nech být.

Tváří v tvář přesile se to starší muž rozhodl nechat plavat. Ještě cosi prohodil k ženě, pak se otočil a vrátil se k velrybám.

Chvíli jsme stáli bez hnutí, jen pro jistotu, a pak se žena obrátila k našemu buldozeřímu příteli a něco mu faersky řekla. Zdálo se mi, že se znají, ale její díky ho podle všeho uvedly do rozpaků. Cosi zahuhlal a vyrazil pryč. Žena se za ním několik vteřin dívala, jako by ji to trochu pobavilo, a pak se otočila ke mně.

„Díky za pomoc,“ řekla. Přirozený skandinávský přízvuk v jejím hlase se nepatrně mísil s americkým.

Mávl jsem rukou. „Není zač, myslím, že váš přítel byl užitečnější než já.“

To ji znovu rozveselilo. „Høgni? Jo, je to hodný kluk.“ A pak mi podala pravačku. „Erla Sivertsenová.“

„Jan Reyna.“ Potrášili jsme si rukama. Hádal jsem jí něco kolem třicítky a srdíčkovou tvář měla lehce opálenou, jako by trávila spoustu času na čerstvém vzduchu.

„Možná bychom se měli přesunout jinam,“ navrhl jsem a zalétl pohledem k mrtvolám velryb.

„Jo, to asi jo.“

Vykročili jsme opačným směrem a Erla po chvíli konečně uvolnila křečovitý stisk na foťáku a nechala ho viset jen na popruhu.

„O co tam šlo?“ zeptal jsem se a ukázal palcem dozadu.

„O nic zvláštního,“ pokrčila rameny, jako by něco podobného zažívala denně. „Nelíbilo se mu, že ho fotím.“

„To je všechno?“ nevěřil jsem.

Namísto odpovědi rozhalila červenou větrovku a ukázala mi modrou bundu AWCA ukrytou vespod.

„Aha,“ došlo mi.

„Bál se, že jeho fotku hodím na internet, abych světu ukázala vraha velryb v akci.“

„A uděláte to?“

„Jasně, nejspíš jo,“ přikývla. „Ale ne s tímhle popiskem. Obvykle jsem rafinovanější.“ Usmála se a změnila téma. „Vy jste Brit?“

„Víceméně,“ přisvědčil jsem. „Narodil jsem se tady, ale odjeli jsme, když jsem byl ještě malý. Moc malý na to, abych si ostrovy pamatoval.“ V posledních týdnech jsem to opakoval tak často, až jsem přemýšlel, jestli si nenechám vytisknout vizitky se svým jménem a odpovědí na tuhle konkrétní otázku.

„A vy jste místní, nebo...?“ Nechal jsem tu otázku otevřenou.

„Faeřanka, jo,“ přikývla. „Ale taky jsem byla dlouho pryč.“

„Je v Alianci hodně Faeřanů?“

„Ne, jsem unikát,“ prohlásila s neveselým úsměvem. „Jediná zrádkyně vlasti.“

V jejích slovech se ukrýval jakýsi podtón, ale nedokázal jsem ho rozluštit.

„Takže jste přijel za rodinou?“ zeptala se.

„Ano. Mám sestřenici na Streymoyi.“

„Aha, chápu. Jak se jmenuje? Možná ji znám.“

„Fríða Sólskerová.“

„Jo, Fríðu znám,“ vyhrkla překvapeně a zároveň potěšeně. „Už jsme se dlouho neviděly. Jak se má?“

„Dobře. Někde tady je. Mám se s ní sejít na lodi jejího bratra, ale...“ Bezradně jsem mávl paží kolem dokola. V přístavu kotvily přinejmenším dvě desítky lodí. Neměl jsem ponětí, která z nich patří Finnu Sólskerovi.

„Jmenuje se *Kári Edith*,“ poradila mi Erla. „Támhle.“ Ukázala na konec mola, kde byla přivázaná černá loď s bílou kabinou, kousek stranou od ostatních, které vlekly do přístavu velrybí těla. Erla už očividně nic dalšího fotit nechtěla, a tak jsme se vycházkovým krokem vydali přes přístav k lodi Finna Sólskera. Sledovali jsme okolní ruch a povídali si. U vody stál bagr, který místní využívali jako improvizovaný jeřáb. Vyzdvihovali jím z vody těla velryb uvázaná lana za hřbetní ploutve a přesouvali je na asfalt.

Nejvíc mě šokoval rozměr toho všeho. Velikost velryb a jejich počet. Bylo zvláštní a svým způsobem fascinující vidět zvířata mimo jejich přirozené prostředí, a ještě k tomu mrtvá, rozřezaná a vykučaná. Lidé kolem sledovali, jak muži těla měří a zaznamenávají jejich míry, a tvářili se přitom stejně lhostejně, jako by stáli před pultem v masně. A já si na to po chvíli taky začal zvykat. Člověk snese ledaco a nakonec přece jen otupí.

Došli jsme na konec přístavu a vydali se po molu k lodi *Kári Edith*. Fríðu jsem tam zahlédl stát s mužem a ženou. Vybavil jsem si, co mi o bratrovi řekla, a domyslel jsem si, že to bude nejspíš Finn a jeho manželka Martha.

A ukázalo se, že jsem měl pravdu. Fríða si nás všimla a vyrazila nám vstříc. Přátelsky se s Erlou přivítala, políbila ji na tvář, pak se otočila ke mně a řekla: „Pojď se seznámit s Finnem a Marthou.“

Na provázanost rodiny, pro Faeřany zcela normální, jsem si pořád teprve zvykal, ale připadalo mi, že seznámení s jejím bratrem

a švagrovou je součástí Fríðina plánu, jak mě znovu propojit s kořenou. Už jsem ji znal dost dobře, a tak jsem se tomu nijak nevzpouzel a nasadil jsem si společenskou masku.

Finn Sólsker byl přes metr osmdesát vysoký, s hrubě zastřiženým vousem, a na sobě měl pracovní džíny a tradiční svetr. Potřásl mi rukou, ale spokojil se s pokývnutím a neutrálním: „Zdravím.“

Martha byla vřelejší. O dobrou hlavu nižší než její muž, s vlídným úsměvem a energickými rysy.

„Znáš se s mým otcem,“ vyhrkla, jakmile jsme se dostali přes úvodní zdvořilosti. Její angličtina byla trochu nejistá, ale rozhodně mnohem lepší než moje lámaná a špatně vyslovovaná faerština.

„Ano?“ zaváhal jsem.

„Ja, ovšem. Hjalti Hentze. Prý jste spolu pracovali na případu toho mrtvého z Tjörnuvéku.“

Jak říkám, propojenost Faeranů. Asi by mě to už nemělo překvapovat. Stejně jako mě nepřekvapovalo, že se o tom Hentze nezmínil. Nebyl ten typ.

„Říkal, že jsi na vraždy odborník,“ pokračovala Martha.

„No, v Británii jich máme víc, to je celé,“ vysvětlil jsem.

„Možná. Ale prý máš dobré policejní oko.“

Zasmál jsem se. To znělo jako něco, co by Hentze řekl, ale než jsem stačil zareagovat, vzal si slovo Finn, který se chtěl očividně bavit o něčem jiném.

„Slyšel jsem, že sis musel hrát na poldu i s Arnem Haraldsenem,“ prohodil.

„S kým že to?“

„Tam u velryb. Høgni nám to říkal. Že se Arne oháněl nožem.“

„Aha, ano,“ pochopil jsem, ale pak jsem zavrtěl hlavou. „Popravdě jsem neudělal nic. Když se objevil tvůj přítel Høgni, změnil ten chlápek rychle názor.“

„Jo, Høgni má na lidi podobný vliv,“ přikývl Finn. Pak ukázal k přístavu. „Tak co na to říkáš? Na *grind*? Když jsi to teď viděl – jsi pro, nebo proti?“

„Finne,“ zamumlala Martha káravě, jako by to od něj bylo nezdvohlilé. Mně to nezdvohlilé nepřipadalo, a taky jsem věděl, proč se ptá.

„Zůstávám neutrální,“ řekl jsem. „Ale chtěl jsem to zažít.“

„A nelíbilo se ti to?“

Moje neutralita se mu zjevně nezamlouvala, a tak jsem pokrčil rameny. „Popravdě moc ne,“ přiznal jsem. „Jenže já bych nešel kvůli zábavě ani na jatka, a přitom steak si dám s chutí.“

„Jatka? To je místo, kde se poráží dobytek?“

„Jo.“

Finn přikývl. „Jasně, chápu. To dává smysl.“

Jeho lehce povýšený tón mě úplně nenadchl, ale rozhodl jsem se to přisoudit jazykové bariéře. Martha využila příležitosti, něco Finnovi faersky řekla a pak se otočila k Fríďě.

„Nezajedete s Janem k nám? Děti by tě rády viděly a můžete zůstat na večeři.“

„Nejde to, promiň,“ omlouvala se Fríďa. „Jan potřebuje vyzvednout v Tórshavnu auto, takže bychom měli raději stihnout příští trajekt.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Se mnou si nemusíš dělat starosti. Jestli chceš zůstat, zůstaň. Jen mě hodte na trajekt a já pak skočím na autobus do Tórshavnu.“

Byl to ideální způsob, jak se z toho vyvléknout. Nechtěl jsem Fríďě bránit v tom, aby se viděla s rodinou, ale zároveň jsem neměl chuť na několikahodinové tlachání. A Fríďa mě už podle všeho znala dost dobře, protože nijak nenaléhala.

„Fajn,“ přikývla. „Jestli ti to nevadí.“

Erla, která stála kousek opodál a projížděla fotky na displeji svého foťáku, teď podobně jako já vycítila šanci k úniku.

„Já vás tam můžu hodit,“ nabídla se. „Taky se potřebuju vrátit do Tórshavnu.“

„Skvělé, díky,“ usmál jsem se. „Ale jen pokud vás to nebude obtěžovat.“

4

Hjalti Hentze v zasedačce tórshavnské policejní stanice procházel jmenný seznam zadržených aktivistů z Aliance, který mu právě předal velitel pochůzkářů Hans Lassen, a zároveň poslouchal Lassenovo líčení toho, jak se demonstranti nečekaně vrhli do vody, aby se pokusili velryby zahnat hlukem.

„V tom případě budou asi potřebovat suché oblečení,“ podotkl Hentze, když Lassen domluvil. „Pokud je tady máme držet přes noc.“

„Jo, už jsem to zařídil,“ přikývl Lassen. „Máme forenzní kombinézy, do kterých se můžou převlíknout, než jim oblečení uschne. A taky bychom jim měli sehnat něco k jídlu. Aspoň nějaké hot dogy nebo tak.“

„Jsi si jistý? Hádám, že většina z nich budou vegetariáni.“

„Vegetariáni? A jo, vlastně, krucinál. Máš pravdu. Tak pizzu – jenom se sýrem. Zatracená práce.“

Lassen začal listovat v adresáři a hledat číslo na pizzerii s donáškou a Hentze se znovu zadíval na seznam jmen: tři Američani, čtyři Francouzi, dva Němci, dva Španělé a Polka. Dost pestrá směsice, ale s něčím takovým policie počítala.

Plány na to, jak s aktivisty po případném zatčení naloží, byly připravené už v květnu, krátce poté, co Aliance oznámila svůj úmysl na ostrovy dorazit v hojném počtu. Na tiskových konferencích a na

webu demonstranti vyhrožovali, že se každého *grindu* zúčastní zhruba tři stovky dobrovolníků, což byla hrozba, která zvířila vody a dostala se až k vládě v Dánsku. Tři stovky, to by se rovnalo skoro invazi – přinejmenším v očích místních. Ti činnost Aliance vnímali jako hrozbu pro klid a pořádek a bůhvíco ještě.

A tak se na schůzích nejvyššího vedení připravily plány. Vznikla zvláštní jednotka policistů vyškolených zásahovkou, z Dánska dorazilo víc policejních vozů a kolem ostrovů celé týdny bez přestávky hlídkovala policejní loď. Na její palubě mělo být podle zdejších klepů dvacet nebo třicet speciálně vycvičených policistů, ale Hentze neviděl nic, co by tomu nasvědčovalo.

Na ostrovy nakonec dorazilo mnohem méně dobrovolníků, než Aliance původně hlásila, ale krizové plány zůstaly. Nedalo se odhadnout, jaké eso by mohla Aliance vytáhnout z rukávu, a nikdo se nechtěl nechat převézt, ze všeho nejmíň politici.

V Hentzeho očích se však už politici převézt nechali – mazanou propagandou a efektivním marketingem Aliance. Až dodneška to ale bylo kvůli nepřítomnosti velryb stejně jedno. Hentze si jen přál, aby to tak bývalo i zůstalo. Ne snad, že by toho teď měl na práci nějak víc, ale zkrátka by bylo všechno jednodušší. Celé ostrovy se ocitly na nohou a zdálo se, že Hentze je jediný, koho to drama absolutně nevzrušuje.

O několik minut později Hentze stále ještě přepisoval jména zadržovaných do počítače, když vtom do zasedačky přišel Remi Syderbø, šéf kriminálky. Remi seděl poslední půl hodinu na uzavřeném jednání s Andriasem Bergem, vrchním velitelem, několika státními zástupci a nejmenovaným dánským pohlavárem, a očividně Hentzeho přišel informovat o tom, co rozhodli.

„Úřad státního návladního souhlasí, abychom aktivisty z Aliance obvinili z narušování pořádku a kladení odporu při zatýkání,“ řekl Hentzemu.